

SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM, ORVOSEGYETEM ÉS A PEDAGÓGIAI FŐISKOLA LAPJA

II. évfolyam 5. szám

1954. március 9

Ára 40 fillér

Felhőtlen kék ég...

A hír jött, mint a fényugár, oly gyorsan — nem csillogón. Tompa volt és borús, mint az ébredés, ólmos álomból, esős, ködös reggelen... A hír jött, hirtelen, mint a fájó gondolat. Röpítette a táviró, továbbúgatók egymásnak a hirtelen ágaskodó telefongolyák — ölébe vette, s gyűrűzve vitte az éter titkain át a rádióhullám. És kattogott a gép: ti-tá-tá... ti-ti-tá, — valahol felcsengett egy telefon, s a rádióban kemény férfihang olvasta mikrofonba a szöveget. Így kezdődött.

Valami történt, ami szörnyű volt és helyrehozhatatlan. A szó kettévágta az ágaskodó gondolatot, mint durva fejsze növekvő fácska karcos derekát. És nem hittünk a szavaknak — a szív, az érzés, a vér ellenszegült az értelemnek. Nem, nem, ez lehetetlen! Ugye, nem igaz?! — a kiáltás elhalt és nem felelt senki rá. — Talán tévedés... — ezzel tovább, — de semmi hang, zisibongó, válasznélküli csönd.

Talán kábulat volt, és mi nem tudtuk, hogy mit csinálunk — egy percre mintha megállt volna az idő. Aztán jött a remény, az első fényugár. S azt követte a többi, mint édesanyát teste gyermekei: hiszen nincs baj még. Ó él, s ha él, élni fog — nem halhat meg, aki millióknak adott új életet! Oly nyugtató volt a gondolat, mint pohár kristályvíz, a napsütés meleg fényessége. Igen, így jó. De a baj megint visszatért, mint hazajáró kísértet, s a féltés zsiszbasztotta újfent az agyvelőt: de ha nem, ha mégis... Az ember megfeszült, hogy ellenálljon önmaga értelmének, mintha ezzel akart volna győzni a halálon. Dobbant a szív, s a fejbe futtatta a vért, csomósodtak az izmok, dagadt az ér csuklón, karon, s a homlokot elérte, mint lágy érintés, a veríték...

Anyám hozta a hírt.

Este volt, késő este. A konyhában ültem az írógép mellett, az ablaknál. Kinn az udvar, túl az egyetem magas fala. Anyám megáll az ajtóban, mondja, de nem hallom, csak látom, szája mozog, s értem meg beszédét: — Sztálin beteg, súlyos beteg... Egymásranézünk, hallgatunk: mit ér itt most a beszéd? Majd kimegy, én egyedül maradok. A csend megüli a konyhát, ráterpeszkedik, mint valami kiterjesztett szárnyú, vad madár, és befon, és átölel, mint omladozó várfalat a vadszóló, s a magány. Kinn március: a tavasz szellője viaskodik a menekülő, hideghozó téllel — vajjon, ekként küzd most ő is a halállal? S ahogy legyőzi telet a tavasz, úgy áll talpra győztesen ő is? — ki felelhetne erre a kérdésre?

S a napok múltak, mint sziklavávesett, eleven történelem. És jöttek a hírek, új, s új hírek — váltott lovakkal vágatott a baj. Percenként csengett a telefon a pártbizottságokon, a lapok szerkesztőségében, a követségeken, s a hír futott körbe az országban, város utcáin, faluk házai közt, átrepült tengert, országhatárt, folyót és szakadékokat — betört zárt ajtóik mögé, felnyitotta a mellkas üregét, s belemart a lüktető szívekbe... A napok múltak, az idő rokkája forgott szüntelen, s kigyózva gombolyodott róla a tegnapi, a ma fonala. Furcsa volt — az utcán emberek álltak, a téren hullámozott a nép — s minden átalakult, minden megváltozott. Az ember nem találta helyét, a régit, a jót, a megszokottat. Futni akart, meg maradni is: a hír nem hagyta nyugodni. Este a rádiónál ültem, reggel az újságot vette kezébe — s a remény olvadt, mint szürke esőben a meghúzódott hó...

S akkor, midőn már minden ideg és tanácstalan akarat pattanásig feszült, jött megint a hír, az utolsó hír, mint a hegymolnár. Nyolc óra. Az osztályterem csendes, az évfolyam várja az előadót. Eltelik tíz perc, utána megint annyi. És nem jön. Mi történt? Senki nem érti. Hiába fut a csoportvezető az intézetbe, ott sem tudnak az előadóról semmit. Várunk csendben, ül mindenki a helyén. Aztán fél kilenckor, sietve, kimelegedve megjön Székely elvtárs — a világtörténelem előadója. Felmegy a katedrara, leteszi az asztalra jegyzetét. Nem szól előbb, végigpillant az évfolyamon, s úgy mondja, halkan, lassan:

— Elvtársak, álljunk fel egy percre... Nem mond többet, nem magyarul, mégis mindenki tudja, miért történik ez. Az évfolyam feláll, elhal minden zöreje, a terem falát feszíti a csend. Állnak egymás mellett az emberek, fiúk, lányok, fiatalabbak, idősebbek, s a dobogón, lehajtott fejjel, a tanár.

Múlik a perc, — futtatja perc a pillanatot. A csend motoszka a dohártyán — mindenki mozdulatlan. Csak állnak, s nem mozdulnak, akik Néki köszönhetik ezt az életet, az egyetemet, az ifjúságot, a napok, az évek boldogságát: az Orsik, az R. Tóthok, a Radványik, meg a többiek — áll az évfolyam, egyemberként.

Végetér a perc, zörren a pad és kopognak a ceruzák: kezdődik az előadás. Az opportunizmus kezdetei a német munkásmozgalomban — az ő szava szól hozzánk, hogy leleplezze az árulókat, hogy megmondja a történelem, a nép igazát: tovább tanulunk.

Es eljött az utolsó nap. — Búcsúznunk Tőled, Sztálin elvtárs... Ez az öt perc most a fájdalom, a köszönet és hála, az eskütétel. A város, mint megdermedt óriás: öt percre megállt az idő — és itt, és mindenütt csend és némaság. Állnak a gépek, és nem csillingelnek a villamosok — a gépek, melyeket ő adott Szegednek, a Textilkombinát neonfényes termeiben ma együtt hallgatnak az emberekkel. Ülök az emelkedő pad sor közepén. A rádió szól, zúg az ének, a gyászinduló hangja megtölti a termet. A dobogó mögött vörös-feketedrapériás fal. Az asztalon, zöld ágak, virágok között Sztálin fehér szobra. — Jobbról-balról mellette díszörség: Kossuth-díjas egyetemi tanárok, dolgozók és Rákosi-öszöndíjas hallgatók, a munka kitüntettjei feszes vigyázban örködnek a szobornál. S múlik az idő és jön a délután: szélesül a terem, gyűlik a nép, s a Széchenyi-téren feketélik a tömeg, mint a gyászjelentés. Szeged népe búcsúzik a nagy halotttól.

Lobog a zászlók vörös selyme, s a fekete lobogók erejéből féhéren világít elő az emberek arca. S ezt mondja az arc, a nyílt homlok, a tiszta tekintet: — Sztálin él. Ő festi vörösré a zászlók selymét, s Ő vezet győzelemre a munkásosztály forradalmát. Ő az erő, a harc és küzdelem, ő a béke. Ő látod, ha végigjáród az országot, s boldog embereket látsz. Ő tervez és emeli magasra a tervteljesítés grafikáját, épít, formál, átalakít.

A szobor ott áll a Tisza partján, előtte vörössalagos utakkal átszőtt virágágyak. Együtt a két nagy harcoslár, Lenin és Sztálin — mögöttük zúg a folyó, hullám követ hullámot, hogy partra csapódjon. Magyarok énekel a Tisza mellett sorsukat összefonja az élet a folyóval. S itt áll a szobor: Ő tanított meg minket a szabadságra. Neki köszönhetjük, hogy mi soha többé „nem leszünk német gyarmat” — lehetünk végre nyelvünkben, szokásainkban, magyar hazánkban, itt a Tisza partján is, igaz magyarok...

Koszorú-koszorút takar, magasra nő a virágtenger — s a házak ormán gyászlobogót lenget a szél. A nap vörös korongja süllyed a háztetők mögött, s a szederjes fény előtti a várost. Az embertömeg hazafelé indul. Alkonyodik. Holnap új nap indul, új munka — erre gondolt mind, ki egymás mellett lépett: s a gondolat fogadalom, erős kötés. Igaz és őszinte, mint a százezres város fölé boruló felhőtlen kék ég...

PAPP ZOLTÁN

A mi számunkra, a magyar nép számára a fel-szabadítás, népünk szabadsága, magában foglalja a Szovjetunió iránti hála és örök barátság érzését és magában foglalja a nagy Sztálin emlékét.

(Szabad Nép 1954 március 5-i számának vezércikkéből)

Az Egyetemi és Főiskolai DISZ választmány ülése

Az Egyetemi és Főiskolai DISZ választmány február 28-án tartotta ebben a tanévben második rendes ülését. A választmány tagjai eddig soha nem tapasztalt aktivitással vitatták meg egyetemi DISZ-szervezetünk munkáját. Heles kritikái szellem alakult ki, melynek alapján nemcsak a hibákra mutattak rá, hanem azok kijavításának módjára is. A választmány megállapította, hogy DISZ-szervezeteink komoly lépéseket tettek a pártvezetők és a DISZ KV X. teljes ülésének határozata alapján abban az irányban, hogy az egyetemi és főiskolai fiatalok életét szebbé, tevékenyebbé, harcosabbá tegyék.

Az Egyetemi DISZ Bizottság beszámolója feltárta azokat a hibákat, amelyek még megvannak a kétségtelenül eredményeket felmutató DISZ-munkában. Foglalkozott többek között a kollektív vezetés problémájával és megállapította, hogy az EDB és kari szervezeteink jelentős lépéseket tettek a kollektív vezetés elvének megvalósításáért, de munkájuk mégsem eléggé kiforrott. Döntötte, hogy

fiataljaink kezdeményezései, javaslatai

csak igen kevés számmal jutnak el az EDB-hoz. Ennek oka elsősorban ott keresendő, hogy az EDB tagjai még mindig keveset vannak a fiatalok között. Ezzel függ össze az ellenőrző munka igen komoly hiánya is. Kari Bizottságaink és alapszervezeti vezetéseink munkáját éppen a kollektív vezetés hiányában egyre jobban jellemzi a formalizmus, sablonszerűség, a feladatok minden megfontolás nélküli továbbítása. DISZ-funkcionáriusaink nem látják az általános feladatok mellett a közelebbi célt és erre sem az EDB, sem felsőbb szerveink nem mutatnak rá.

Politikai nevelőmunkánk, tartalmi és formai hiányosságainak értékelése után DISZ-szervezeteink nevelőmunkájának első feladatánaként az ifjúsági egység megteremtését jelölte meg a beszámoló. Komoly gondot kell fordítani az ifjúsági egység jelszavának tartalommal való megtöltésére. Első feladatunk az egyetemen belül a teljes egység megvalósítása. Ezen az egyetemi és főiskolai fiatalok egységes felsorakozását értjük a pártvezetők megvalósítására, a szektánság megszüntetésére. Ennek meg kell mutatkoznia abban, hogy értelmiségi és megfelelő alkalmazzott származású fiatalokat

felelős mozgalmi munkába fokozottabban vonunk be. Egész DISZ-tagságunkat egybe kell fognunk

a színvonalas minőségi munka

megvalósítására, amely megköveteli a tanulmányi fegyelem és egyetemi fegyelem megszilárdítását.

Az ifjúsági egység megvalósításával kapcsolatos egyik feladatunk, hogy helyes kapcsolat alakuljon ki az egyetemi és főiskolai fiatalok, valamint a város fiataljai és dolgozói között.

A beszámoló elhangzása után a választmány megvitatta a beszámolót és a határozati javaslatokat. Megbeszéléskor DISZ-munkánk hiányosságait és egész sor helyes javaslattal vitték előbbre azok megoldását.

Kunoss elvtárs többek között a DISZ választások formális voltáról beszélt. Ez egyik komoly oka annak, hogy DISZ-tagjaink passzívák a vezetőségekkel és a DISZ-munkával szemben. Megállapította továbbá, hogy DISZ-szervezeteink súlyos mulasztást követtek el, amikor elhanyagolták a pártépítéssel kapcsolatos feladataikat. Javasolta, hogy valmenyi alapszervezet és kari szervezet e mulasztás kiküszöbölésével is járuljon hozzá a pártkongresszusra való felkészülés sikeréhez.

Stefanik elvtárs a DISZ-tagság passzivitásának okát vizsgálva megállapította, hogy ennek magyarázatát nemcsak a formális választásokban kell keresnünk, hanem abban is, hogy nem mindig látjuk legfontosabb feladatainkat. Az alapszervi vezetőségek nem ismerik, hogy mi a feladatuk, nem szokták meg azt az önállóságot, amit biztosítottunk ebben az évben, tehát nem tudják mindenki számára vonzóvá tenni a DISZ-munkát. Súlyos hibát követett el az EDB akkor, amikor nem ellenőrizte, nem segítette

a karok és alapszervezetek munkáját

az önállóság biztosítása után is. Moll alezredes elvtárs az állami vezetés és a DISZ-szervezet közti kapcsolatot elemezte és megállapította, hogy állami szerveink nem igénylik a DISZ-szervezet segítségét, javaslatait még azokban a kérdésekben sem, amelyek megoldása elsősorban a DISZ-szervezet feladata lenne. A DISZ-vezetőségek részéről viszont szükséges, hogy még intenzívebb kapcsolatot építsenek ki az állami vezetőkkel,

Halmos elvtárs felvetette, hogy komoly gátja DISZ-munkának az, hogy a DISZ az egyetemen »milliók tömegszervezet«, tehát csaknem minden egyetemista tagja, pedig korántsem mind érdemi meg a DISZ-tagságot. Komolyabban kell foglalkoznunk a formális DISZ-tagság megszüntetésével. Komolyan bírálta a Városi DISZ Bizottság hanyag munkáját az egyetemmel kapcsolatban. A karok kultúr munkájának értékelése során elmondta, hogy szinte lehetlenné vált a kari klub megnyitása amiatt, hogy a kari kultúrpnéznek csak mintegy 50 százalékát kapják meg a karok.

Székely elvtárs az EDB szervezési nehézségeivel foglalkozva megállapította, hogy az éveleji anarchikus állapot sokáig éreztette hatását az új EDB munkáján is és ezért kénytelen volt túlzottan szervezési kérdésekre fordítani az időt. Ennek eredményeként ellenőrző munkánk csaknem semmi.

DISZ apparátusunk műméretezettsége

az egyetemen odavezet, hogy a tagság 28—30 százaléka funkcionárius és a DISZ-csoportok élére, a népművelőmunkára nem tudunk megfelelő elvtársakat állítani. A DISZ vezetés stílusa még most is adminisztratív jellegű. A vezetők jórésze végrehajtó szervvé vált.

Többen foglalkoztak a hozzászólók közül a kongresszusi félév tartalommal való megtöltésével. A vita során kialakult az az egységes álláspont, hogy »Kongresszusi félév« nem indítunk. Valamennyi DISZ-szervezetünk a választmányi ülés határozata alapján végezze munkáját. Ez biztosítja azt, hogy eredményeink méltóképpen járulnak hozzá a kongresszus fél-évének sikeréhez.

Krajkó elvtárs, az Egyetemi Pártbizottság képviselője hozzászólásában hangsúlyozta: helytelenül állítják többen a DISZ-vezetők közül, hogy a mai mozgalmi munka az elmúlt évek munkájához képest hanyatlak. Sokkal alaposabb és eredményesebb munkát végeztünk, csak a lemerése nehezebb. Ma nem egy-egy kampányfeladat megoldásán kell fáradoznunk, hanem

a fiatalok nevelésével

kell foglalkoznunk. E munkának vannak eredményei, de azok lemerése kétségtelenül nehezebb, mint valamikor egy-egy nagyobb mozgósítás esetében.

[Folytatás a második oldalon.]

(Folytatás az első oldalról.)

A választmányi ülés célul tűzte valamennyi egyetemi DISZ-szervezetünk elé, hogy ebben a félévben, a III. pártkongresszusra való felkészülésben lelkesedéssel és tenni-akarással vegye ki részét az előtűnt álló szép és megtisztelő feladatok végrehajtásából. Ismertessék népevelőmunka, politikai körök, előadások, szemléltető agitáció keretében pártunk harcát, eredményeit, célkitűzéseit, mélyítsék tovább egyetemi és főiskolai fiataljainknak pártunk iránti hűségét és szeretetét, dolgozzanak továbbra is az ifjúsági egység megszilárdításán. Érjék el DISZ-szervezeteink, hogy lényegesen javuljon a tanulmányi fegyelem és a helyes tanulmányi módszerek ki-

alakításával fiataljaink tanulása tervszerűbbé és elmélyültebbé váljék. Vegyék ki részüket a lehetőségekhez képest pártunk határozatainak végrehajtásából. Pártunk Politikai Bizottságának 1952. novemberi határozata végrehajtásával valamennyi DISZ-szervezetünk érje el, hogy DISZ-szervezeteink élete még tartalmasabbá, a fiatalok előtt még vonzóbbá váljék.

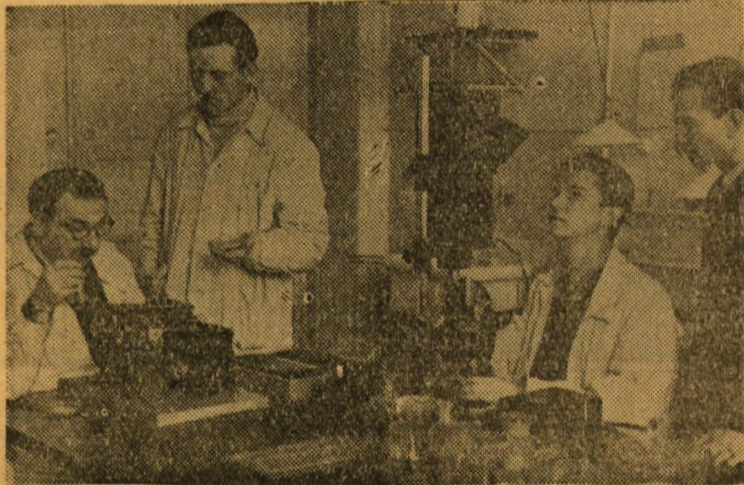
Végül a választmányi ülés megállapította, hogy egyetemi és főiskolai DISZ-szervezeteink eddigi munkájukat igyekeztek pártunk és kormányunk célkitűzéseinek szellemében végezni és meglévő eredményeink biztosítékai annak, hogy a kongresszus félévében végzett munkánk további eredményeivel méltóképpen köszöntjük majd pártunk III. kongresszusát.

Népünkért tanulunk, népünkért kutatunk

A Szegei Tudományegyetem Növénytan Intézetében a hallgatók művészi kivitelű rajzai azonnal lekötik az intézet folyosójára lépő ember figyelmét. Hihetetlennek tűnik, hogy az előadótermek, a gyakorlati órák terméi, a laboratórium, a könyvtár, sőtétkamra és a többi helyiség mintegy 280 hallgatónak nyújt alkotó tanulási és kutatási lehetőséget a növénytan két külö-

közül az egyiket a szegei egyetemről kérték fel beszámolóra. Gregus professzor és az intézet munkája, mint ahogyan az eddigiekből ki is tűnik, a tudományos kutatómunka eredményeit az építőmunka szolgálatába állítja.

Amellett, hogy az intézet világmeleti hírnevet vívott ki magának — amit bizonyít az intézet levelezése is, ahol a föld szinte minden

Az intézet munkatársai Gregus Pál intézetvezető irányításával mikroszkópi metszeteket készítenek és fényképeznek

nösen érdekes és sajátos tudományágában: az ősnövénytanban és fanatomiában.

Kellemes meglepetés azonban benyitogatni a csendes szobákba. A laboratóriumban Cilbauer János harmadéves hallgató a gyapotféle-ségeket megtámadó baktériumok tulajdonságait kutatja gázláng, üveglapok, lombikok társaságában. Eredményes munkát végzett már eddig is: sikerült a gombák továbbterjedését megakadályoznia. A sőtétkamrában Rákosi Zoltán ugyancsak harmadéves hallgatója az intézetnek, a dorogi szénbányából érkezett növényi eredetű szén metszetének fényképét hívja elő. Azt fogja megállapítani, hogy milyen növényből keletkezett ez a szén, milyen minőségű és korú. A gy-

tája képviselteti magát, — emellett állandó támogatást nyújtanak valamennyi olyan szegei üzemenk, ahol a munkafolyamatok alatt növényi eredetű nyersanyagot dolgoznak fel. A Falemezgyárban vagy például a Gyufagyárban a fa szerkezetéről, anatómiájáról tartottak népszerű előadást, tudományos ismereteket nyújtottak az anyagról, amellyel az üzemben dolgoznak. Ezenkívül az ország majd minden bányája részére rendszeres szaktanáccsal szolgálnak a szének minőségét illetően.

Az intézetet munkájában az elmondottak alapján tehát az elmélet és gyakorlat szoros kapcsolatának elve vezérli. Ez adja az alapot ahhoz is, hogy betöltse másik funkcióját: kiváló szakembereket, jó pedagógus-

Gregus professzor a juharfavirág szerkezetét vizsgálja munkatársaival

korlati órák termében 18–20 első-éves hallgató ül, valamennyiük előtt egy-egy mikroszkóp, növényi metszeteket tanulmányoznak s füzetbe jegyzik észrevételeiket. Két tanársegéd elvtárs segíti őket munkájukban. A következő szobákban Bakacsi Éva negyedéves, kintőrendű hallgató mikroszkóp fölé hajolva héregi és tardosi kővületek meghatározásán dolgozik... És így tovább. A kutatómunka állhatatos szorgalmával találkozunk minden helyiségben.

Gregus Pál, az intézet vezetője a fenőfélék anatómiájának kutatásával foglalkozik évtizedek óta. Most a Nemzetközi Botanikai Kongresszus Párisban tartandó júliusi ülésére készül. „Népi demokráciánkban a tudományos munka megbecsülését mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény — mondja Gregus professzor —, hogy a nemzetközi konferenciára meghívott négy tudós

sokat neveljen. A munkaintenzitást növeli a tanszemélyzet és a hallgatók jó viszonya is. Valamennyien második otthonukban érzik magukat munkahelyükön.

A Növénytan Intézet vezetése alatt áll a Szegei Fűvészkert. Idei magkatalógusa közel kétezer magot ajánlott a külföldi növénytan-intézmények számára. Ez oly nagy szám, hogy nemzetközi viszonylatban az első közé helyezze a Szegei Fűvészkertet.

Elmondhatjuk, hogy az intézet dolgozóit a tudományos munka iránti szenvedélyes szeretet tölti el, hallgatói állhatatos tudnivágyással tanulnak, minden tévénységükkel valamennyien gyakorlati munkánk megkönnyítésére sietnek. Az ilyen munkát elismeréssel fogadjuk mindannyian, mert ezt megérdemlik egész dolgozó népünk részéről. S ez az elismerés a legnagyobb jutalom a tudományos munkák számára.

Kerényi György

Kiváló oktatók

HUHN PÉTER

tudományos téren számos eredményt ért el, több dolgozata jelent meg hazai és külföldi szaklapokban. Értékes matematikai irányú kutatómunkát végez az intézetben folyó reakció kinetikai kutatásokkal kapcsolatban. Eredményesen, lelkiismeretesen irányítja a számítógépek munkáját.

Az oktatás terén nagy és eredményes munkát végez, I. és II. éves kémia szakosok és I. éves vegyész-hallgatók részére tart előadásokat. Előadásai igen jó pedagógiai érzékeléssel vannak felépítve, világosak, érthetőek. Hallgatói szigorú, de tárgyilagos osztályzatait méltányolják és megbecsülik.

KÓBOR JENŐ

főiskolai adjunktus. A Pedagógiai Főiskola Kémiai Tanszékén ötödik éve végez eredményes oktató-nevelő munkát. A szerves kémia előadója. Szakmai felkészültsége igen jó, s fejlett pedagógiai érzékkel párosul. Közvetlen, a hallgatók problémáit jól ismeri, azok szeretik, becsülik.

Oktatómunkája mellett tudományos munkásságot is folytat: a kondenzált gyűrűs rendszerek térszerkezeti kérdésének vizsgálatával foglalkozik.

TIBOLDI TIBOR

orvos-gyakornok a Szegei Orvostudományi Egyetem Kórbontani Intézetében. 1951-ben fejezte be egyetemi tanulmányait és mint fiatal orvos került a Kórbontani Intézetbe. Nagy szorgalommal és tanulniakarással kapcsolódott be az intézet sokrétű munkájába és rövidesen részt vett a hallgatók oktatásában és az intézet munkájában is. Komoly kutatómunkát végez az intézetben.

Különös szeretettel és odaadással foglalkozik a hallgatókkal. Minden lehetőséget megragad, hogy oktatómunkáját minél jobban ellássa és színvonalasabbá tegye. A napokban vitatta meg az Orvostudományi Egyetem tanszemélyzete egy ankét keretében egyik pályamunkáját, amely a hallgatók oktatásának szemléletesebbé tételével foglalkozik, s amelyet a minisztérium megvitatásra alkalmasnak tartott. Komoly tudományos munkát végez egyrészt a rákkutatás terén, másrészt bekapcsolódott a koraszülötteknél fellépő tüdőgyulladás kórokozójának kutatásában is.

Az állami ideológiai oktatás tapasztalatai és tanulságai

Az állami ideológiai oktatás ebben a tanévben sokkal jobb eredményekkel járt, mint ezt megelőzően bármikor. Ennek oka elsősorban az, hogy az állami vezetés mindenütt igen nagy gonddal ügyelt az önkéntesség elvének betartására. Így azután túlnyomó többségben csak az jelentkezett oktatásra, aki szívesen tanul tovább és lelkiismereti kérdésként kezeli, hogy szakmai munkája megjavítása végett elmélyedjen a marxizmus-leninizmus tanulmányában.

A három témakörre tagolt oktatás is

előmozdította a jobb eredmények megszületését, mert a tanfolyamok résztvevői érdeklődési körüknek megfelelően választhattak a témák között. Mindennek eredményeképpen a konferenciák felszabadult, őszinte légkörben folytak le, bátor viták hangzottak el, a résztvevők túlnyomó többségükben nem tartózkodtak a vita során esetleg hibásnak bizonyult nézetek kimondásától. A viták ugyanis meggyőzték őket arról, hogy a bírálat célja a segítség és nem a téves nézetet vallók kipellengérezése, egzisztenciális tönkretétele. Elősegítette a tavalyinál eredményesebb tanulást az Oktatási Bizottság is azzal, hogy konzultációs kérdésekre válaszokat adott, a kötelező irodalmat a helyi viszonyoknak megfelelően átdolgozta, konferenciavezetőknek konferenciavezetési szempontokat adott, stb.

A nem kicsiny eredmények elérése azonban

jócskán akadályozták hibák is oktatásunkban. A különösen tansegédszemélyzeti síkon tapasztalható hiányzások nagy száma, a felkészülésben számos esetben észlelhető felületesség forrása elsősorban az volt, hogy oktatásunk nem volt eléggé meggyőző.

Konferenciáink jelentős része túlságosan a kötelező anyaghoz tapadt és beerte — többnyire magas színvonalú — anyagkövetéssel, ki-kérdéssel. Így a konferenciákon az egyes kérdéseket dogmatikusan, elvontan kezelték. Az elvi tételeket nem használták fel napi politikai kérdéseink elemzésére, nem alkalmazták az egyes tudományterületekre, nem harcoltak az elvi tételek alapján

az egyes tudományágakban még mindig ható

idealista, metafizikus nézetek ellen és nem tárták fel az egyes elméletek osztályalapjait. (Pl. hűhalál, talajhalál-elmélet, neokeynesianusok, nacionalizmus, l'art pour l'art esztétizálás stb.). Minderre különösen a filozófiai és politikai gazdaságtani konferenciák nyújtottak volna jó alkalmat. Minden választásúság szerint már menetközben is sokat javíthatunk volna az oktatás színvonalán, különösen az MDP Központi Vezetősége október 26-i útmutatási nyomán, ha valamennyi konferenciavezető időben és lelkiismeretes, alapos és a tartalmi kérdéseket középpontba állító jelentést adott volna be. Többségük azonban vagy egyáltalán nem adott be jelentést, vagy általánosságban mozgó és a munkáról igazi tájékoztatást nem nyújtó beszámolókat készített. Minthogy az ellenőri hálózatot az I. félévben nem sikerült kiépíteni, a hibák kijavításához csak most láthatunk hozzá.

Az eddigi tapasztalatok alapján a következő feladatokat kell megvalósítanunk:

1. Konferenciáink ne tárgyalják meg az egész anyagot, hanem annak csupán egy-két főkérdését.

2. Ott, ahol a konferencia résztvevőinek ismeretei ezt lehetővé teszik és a konferenciák többsége ilyen, az elvi tételek alapján bírálják meg a résztvevők a tárgyalási kérdésekre vonatkozó, nálunk is elterjedt burzsoá nézeteket és bírálják meg ezek magyarországi követőit. Alkalmazzák az egyes elvi tételeket szaktudományuk területére és napi politikai feladatainkra.

3. Ott, ahol a hallgatók alapismeretei hiányoznak (pl. TTK-n a politikai gazdaságtani és filozófiai alapismeretek) magasfokú anyagkövetés a helyes.

4. Ehhez a munkához az OB-nek szempontok, referátum téma-javaslatok nyújtásával, konzultációs kérdések megválaszolásával kell segítséget adnia.

5. Az oktatás munkáját jól működő ellenőri hálózatnak és jól elkészített konferenciavezetői és ellenőri jelentéseknek kell segíteniük.

6. Az alapszervek és a PB állandó felső ellenőrzéssel vigyázzanak az oktatás magas színvonalára.

Osztálygyűlés a főiskola esti tagozatán

Ha egy idegen délután 4 óra tájban a főiskola folyosóin végigmegy, talán csodálkozva látja az órákra igyekvő munkás embereket, nőket és férfiakat. Különösen nagy nyüzsgés mutatkozott március 2-án, mert az esti tagozat két évfolyamának tartott a Tanulmányi Osztály értekezletét. A tanulmányi osztályvezető értékelte a két évfolyam félévi munkáját. Megállapította, hogy az elvtársak igen jó munkát végeztek. Az I. évfolyam matematika szak átlaga 4,26, de a II. évfolyam magyar szak is 4,11-es átlageredményt ért el. A hallgatók boldogan értesültek jó eredményeikről, és felszólalásaikban megfogadták, hogy a III. pártkongresszus tiszteletére, mint az üzemben, úgy itt is még nagyobb munkalendülettel és kötelességérzettel végzik további munkájukat.

Csodálatos az a lelkesedés és tanulni akarás, amely ezeket az elvtársakat fűti és áthatja. Elmondották, hogy részükre a pihenés, a tanulás. Úgy érzik valamennyien — ez csendül ki felszólalásaikból —, hogy amit a mult mostoha körülményei megtagadtak tőlük, most mind beteljesedik. Boldogan készülnek a nevelői pályára, szabadidejükben felkeresik a két gyakorló iskolát és ismerkednek az oktató-nevelő munka gyakorlati részével is. Csillognak a szemek, amikor arról beszélnek, hogy csütörtök délután hospitálni mennek és figyelhetik a gyakorló iskola nevelőinek oktató-nevelő munkáját. Így készülnek arra az életpályára, ahová hivatástudat vezette őket, a mi esti tagozatos hallgatóink.

G. L.

Az első órák

A csengőnyű megszólal, kis pajtások sorakoznak a folyosón. Majd adott jelre bevonulnak terméikbe. A 10 perc mindent felelő boldogsággal még ott csillog szemükben, még nem fogytak ki élményeik meséléséből, már is újabb meglepetés éri őket. Ma nem Ilonka néni tartja az órát, hanem egy fiatal tanárjelölt tanít.

A hetes jelenti az osztálylétszámot, a tanárjelölt megköszöni és leül a tanár asztalhoz, hogy beírja első óráját az osztálynaplóba. A kis pajtások is érzik, hogy itt ma egy fiatal munkásélet indul el, s ez nem hagyja őket sem izgalom nélkül.

A tanárjelölt arcán az elért cél valóra váltásának láza ég. Talán ebben a pillanatban végigéli élete minden sorsdöntő percét. De már kezdődik az óra. Költeményt kérdez. A tanulók Petőfi: „Pusztá télen” című versét mondják el. Egyiket megdicsérik, másikat megpirongatja. Még néhány szó a költeményről és már át is tér egy új Petőfi vers tárgyalására. Új költeményt ismert: Petőfi: „Páló Pál”-ját. A gyerekek már ismerik, alig tudják magukban tartani tudásukat. Nagy figyelemmel kísérik a felolvasást. És utána mindegyik beszélni akar, lelkesedésük egyre nő. Sokat tudnak a

versről mondani és még többet is tudnának, ha volna idő, ha az óra vége nem közelednék... Sokat tudnának beszélni Petőfiről és a Páló Pálokról, s arról a világról, melyhez tartoztak. De nem felejtkeznek meg az összehasonlításról sem: ma már más világ van, ma dolgozni kell mindenkinek és aki dolgozik, azt meg is becsülik mindenhol.

Az ötödik osztályban vagyunk. Milyen biztos és határozott megállapításokat tesznek ezek a kisemberek. A vers műfajáról beszélnek. Típusrajzot emlegetnek, egyszerű és világos mondatokban fejezik ki komoly gondolataikat.

És most jön az óra legboldogabb része, a dramatizálás. Amit olvas-tak, azt eljátszák. Mindegyik ját-szani, beszélni akar; a játszó szemén az öröm fénye csillog. Nem tetetett szavak és érzések ezáltal meg. Az átélés, a megértés szavai ezek.

A csengőnyű megszólal, az óra végetért. A tanulók felállnak, sorakoznak és kivonulnak a folyosóra. Az élményekben gazdag óráról beszélgetnek tovább, felszabadultan, gyermekek könnyedséggel vitatnak meg mindent, főként az új tanárt, aki első óráját tartotta.

G. L.